

Vadovų Gairės ir Atsakomybės

Vadovai ir Neringos Tikslai

I. Lietuviškumas

Neringa yra lietuviška stovykla. Pasiremdami savo žiniomis ir šeimos tradicijomis, siekiame sukurti lietuvišką aplinką, mokinti stovyklautojus apie mūsų kalbą ir kultūrą bei auklėti meilę mūsų lietuviškai kilmei.

II. Tikėjimas ir Dvasingumas

Tikėjimas yra nuolatinio vidinio gyvenimo vyksmas. Mūsų Dievo supratimą įtaigoja tai, ką esame išmokę ar patyrę. Neringoje, kasdien Dievą garbindami ir Jam dėkodami, mes nuolat į Jį atsigręžiame, pavesdami Jam savo poreikius ir rūpesčius. Visą mūsų stovyklos veiklą, visus stovyklautojus, vadovus ir kitus žmones mes patikime Viešpaties globai. Vadovai kviečiami Neringoje pasinaudoti įvairiomis galimybėmis ugdyti savo tikėjimą. Būdami atviri ugdymui, pasirenkę tobulėti, dalydamiesi savo tikėjimo supratimu bei patirtimi, mes pajuntam Dievo buvimą ir Jo palaimą.

Tradicija tapo Ketvirtadienio vakarais, stovyklautojams sugulus, vadovams susirinkti koplyčioje maldai ir Mišioms. Susitelkiame Dievo akivaizdoje, meldžiamės ir apmąstom savo misiją stovykloje. Buvusieji vadovai prisimena šią Ketvirtadienio nakties maldos tradiciją ir būna su mumis kartu dvasioje, nesvarbu kurioje vietoje jie bebūtų.

III. Bendradarbiavimas ir Gyvenimas Bendruomenėje

Dirbti kartu ir padėti vienas kitam – tai Neringos “auksinė taisyklė”. Neringa ypatinga tuo, kad mes neapsiribojame vien savo pagrindinėmis atsakomybėmis. Kiekvienas vadovas ieško būdų, kaip galėtų padėti kitam. Bendradarbiaudami paskatiname vieni kitus ir papildome savąsias silpnąsias vietas. Tai iššūkis vadovams pastebėti kitų poreikius, rodyti iniciatyvą kitam padėti ir padrąsinti vieni kitus, tuo pačiu, patiriam kitų pagalbą. Taip vadovaudami, panaikiname nereikalingą konkurenciją ir sukuriame pasitikėjimą vienas kitu. Tokiu būdu kasdienybėje vadovas yra iniciatyvus, užjaučiantis, pasirenkęs padėti, padrąsinti ir patarti. Visą tai ugdo įgūdžius ir puoselėja teigiamą patirtį. Todėl vadovauti Neringoje būna ypatinga gyvenimo patirtis.

Vadovų Atsakomybės

I. Stovyklautojai

Metodika

Mūsų dėmesio centre – stovyklautojai. Neringoje esame tam, kad praturtintume vaikų patirtį, todėl nuolat stengiamės sudaryti skatinančią ir saugią aplinką, kuri kiekvieną stovyklautoją ragintų tobulinti savo talentus, asmenybę ir savęs suvokimą. Vadovai dalyvauja drauge su stovyklautojais visuose užsiėmimuose, nes tai parodo, kad tiek stovyklautojai, tiek pati programa, yra verti dėmesio.

Pavyzdys patraukia daugiau nei taisyklės. Neringoje vadovaujame pozityviai, nurodydami ir pataisydami, o ne bausdami, grasindami, baugindami, nužemindami, išniekindami, papirkinėdami ir

pan. Fizinė jėga niekuomet nėra priimtina, pvz. mušti, trenkti, stumti, purtyti stovyklautoją. Jei būtina nubausti ar sudrausminti, disciplina tai turi būti susieta su nederamu elgesiu, visuomet siekiant gėrio ir aukštesnių vertybių. Dažnai pasikartojanti vadovų klaida yra leisti į kompromisus, siekiant išsikvoti stovyklautojų dėmesio, meilės, draugystės ar klusnumo. Patirtis rodo, jog nežiūrint ką vaikai sako, jie gerbia discipliną, teisingumą ir pastovumą, jie nujaučia, jei tai yra pažeidžiama. Lietuviškai kalbančiųjų stovyklose taip pat yra būtina rodyti kalbos lavinimo pavyzdį ir su stovyklautojais bei vadovais **kalbėti tik lietuviškai, kuris yra vienas iš Jūsų darbo reikalavimų**. Taip pat vadovams reikia susipažinti su stovyklautojams skirtomis taisyklėmis, kad visi vadovai stovykloje laikytųsi tų pačių taisyklių.

Namelio Vadovo Pareigos

Kiekvienas vadovas pirmiausia atsakingas už savo namelio vaikus. Svarbu būti su savo namelio gyventojais, geriau juos suprasti ir stebėti nuolat besikeičiančią grupės dinamiką. Tuo būdu galėsite jiems padėti bendradarbiauti, draugauti ir gerbti vienas kitą. Gal jiems prireiks jūsų pagalbos išspręsti iškilusius konfliktus. Jei vaikas ar grupė vaikų namelyje sukelia ypatingų problemų, pasitarkite su programos koordinatorė ar stovyklos vedėja, kaip iškilusią problemą geriausiai išspręsti.

Per atvykimo dienos registraciją būkite prie savo namelio, kad **tėvai** galėtų su jumis susipažinti ir aptarti specifinius jų vaiko poreikius. Tėvams svarbu jumis pasitikėti, kadangi jie paliks savo vaiką jūsų globai.

Jaunesniųjų namelių vadovai turi kuo daugiau būti su savo namelio vaikais, padėti jiems suprasti kas vyksta. Taip pat svarbu kasdien prižiūrėti vaikų higieną, mitybą, namelio švarą ir tarpusavio santykius.

Rytai vadovai atsikelia ir būna susitvarkę prieš stovyklautojams pradėdant dieną. Stovyklautojus, kurie atsibunda prieš skambutį, svarbu nuraminti ir paraginti, kad jie gulėtų tyliai ir netrukdytų kitiems miegoti. Kiekvienas vadovas praveda savo nameliui *mankštą*, kad diena prasidėtų sveikai ir žaismingai.

Vakarais jaunesnieji stovyklautojai į namelius grįžta iš karto po naktipiečių ir ruošiasi miegoti. Vadovai gali jiems paskaityti ar pasekti pasakų, tačiau negalima sekti labai baisių pasakų, nes gali stipriai paveikti vaiko savijautą net tik nakčiai, bet ir ilgesniam laikui. Vidurinio amžiaus stovyklautojai ruošiasi miegui ir 10:00 val. išjungiamos šviesos. Programos koordinatorė gali nutarti leisti vyresniems stovyklautojams susiburti iki 10:00 sutartoj vietoj, nuo kurios vadovas palydi juos į namelį, ir vaikams pasiruošus miegui, išjungia šviesas. Vakarai – įprastas laikas apmąstymams ir diskusijoms. Taigi kiekvienas vadovas turėtų pagalbėti, kaip geriau panaudoti šį ypatingą laiką su savo nameliu – tai svarbi stovyklautojų prisiminimų dalis. Vadovams nėra laisvas laikas po vakarinės programos, kol vaikai ruošiasi miegui. Vadovai turi žinoti, kur yra jų namelių gyventojai ir užtikrinti tinkamą elgesį. Vadovai nepalieka namelio, kol vaikai neužmiega, nors ir tyliai guli. Tik įsitikinę, jog vaikai miega, galite bendrauti su kitais vadovais.

Vadovai **valgo** kartu su savo namelio stovyklautojais, tas padeda užtikrinti, jog stovyklautojai mandagiai elgiasi, sveikai valgo ir švariai palieka stalą. Tas taip pat ugdo šeimynišką stovyklos dvasią. Du stovyklautojai nuneša nešvarius indus ir nušluosto stalą. Per pavakarius ir naktipiečius keli vadovai bendrauja lauke su vaikais. Tai padeda palaikyti drausmę ir suteikia galimybę būti prieinamiems stovyklautojams.

Kiekvienas vadovas sudaro namelio švaros tvarkaraštį ir jį pakabina namelio skelbimų lentoje. Namelio švara svarbi sveikatai, tuo taip pat skatinama pagarba aplinkai. Gana dažnai stovyklavimas suteikia galimybę vaikams savimi pasirūpinti be tėvų pagalbos, tokios patirties veikiami vaikai daugiau išmoksta apie save ir savo įpročius. Todėl svarbu užtikrinti kasdieninį namelio ir aplinkos tvarkymą.

Vyresniesiems stovyklautojams pavesta tvarkyti bendro naudojimo vietas, kurio tvarkaraštis išskabinamas valgykloje. Visi stovyklautojai turi jausti atsakomybę už švarą ir saugumą stovykloje. Visi prašomi išjungti nereikalingas šviesas, išėję/atėję uždaryti duris, surinkti šiukšles ir t.t. Stovyklos paskutinę dieną vadovai prižiūri stovyklautojų apsitvarkymą (tualetai, kriauklės, grindys), nes pabaigoje stovyklos vadovai turi atsiskaičiuoti su administracija už namelio ir bendros aplinkos švarą.

Vadovai užtikrina, kad jų namelių gyventojai ateitų į **vėliavų aikštę** laiku, pagarbiai, ten deramai elgtųsi ir būtų paruošę namelių šūkį.

Prieš Maudymosi laiką vadovas palydi savo namelio gyventojus į sutartą vietą valgyti ledų. Nuvedęs visą savo namelį prie prūdo, gali grįžti į stovyklą. Vadovai pakaitomis padeda vandens sargui prie prūdo pagal valgykloje išskabintą sąrašą.

Pareigos būnant su Stovyklautojais

Mes siekiame užtikrinti vaikų fizinį ir emocinį **saugumą** stovykloje. Jei stovyklautojas sudaro pavojų sau ar kitiems, yra būtina pranešti programos koordinatoriui ar stovyklos vedėjai. Jei stovyklautojas praneša apie bet kokį fizinį, emocinį ar lytinį įžeidimą, įvykusį prieš stovyklą (pvz. namuose, mokykloje) ar stovyklos metu, yra būtina pranešti programos koordinatoriui ar stovyklos vedėjai. Nebandykite patys susidoroti su šia informacija net jei stovyklautojas jūsų prašo niekam nepasakoti. Norėdami apsaugoti vaikų gerbūvį, pagal įstatymus esame įpareigoti pranešti šią informaciją "Department of Social Services".

Naktimis budi du vadovai prie namelių iki vidurnakčio, kol kiti vadovai tarpusavyje bendrauja, o stovyklautojai miega. Šie vadovai turi padėti stovyklautojams nelaimės ar drausmės atveju, o kitą rytą jie atleidžiami iš rytinių pareigų.

Jei vaikai prašo pasinaudoti **telefonu**, patys nepriimkite sprendimo, bet nukreipkite juos pirmiausia pasikalbėti su programos vedėja. Jei tėveliai skambina, perduokite skambutį programos vedėjai ar stovyklos vedėjai, ar priimkite žinutę.

Patys suteikite paprastą **pirmąją pagalbą**. Jei įvyksta rimtesnė nelaimė, kreipkitės į stovyklos slaugę. Niekomet nevežkite stovyklautojų pas gydytoją ar į ligoninę, nepasitarę su stovyklos vedėja ar programos koordinatorė. Užtikrinkite, kad stovyklautojai nameliuose nelaikytų jokių vaistų. Vadovo kambaryje galite turėti tik tuos vaistus, kuriuos perdavė ne pats vaikas, bet stovyklos slaugė. Visi kiti vaistai turi būti laikomi ligoninėje.

II. Programa

Kiekvienas vadovas yra prašomas parengti kurios nors programos dalį, kurios nepraveda pakviesti mokytojai, pvz.: sportas, žaidimai, menas, žodžių žaidimai, gamta, pasakos, iškyla, kliūčių takas ir t.t. Šie užsiėmimai turi būti prasmingi, skatinantys, džiaugsmingi, kūrybingi, švietėjiški, lygiateisiški, vengiant neskoningo humoro ir sarkazmo. Šalia šių užsiėmimų kiekvienas vadovas prisideda prie vakaro programos.

Malda ir Dvasingumas

Malda stovykloje padeda patirti tikėjimą kaip dalį mūsų kasdieninio gyvenimo. Kiekvieną dieną pradėdame ir baigiame malda. Rytinės maldos laiku meldžiamės kartais bendrai, kartais atskirai su nameliais ar savo amžiaus grupe. Vakare visi kartu pasimeldžiame po vakarinės programos. Taip pat meldžiamės prieš ir po kiekvieną valgį. Stovyklos programoje skiriame laiko liturgijai ir susikaupimui bei diskusijoms.

Dienotvarkė

Dienotvarkę rengia programos koordinatore. Jeigu turite specifinių prašymų, kad būtų lengviau suderinti dienotvarkę, iš anksto pašnekėkite su programos koordinatore arba surašykite programos koordinatorėi savo prašymą.

Vadovų Susirinkimai - "Ratai"

Susirinkimai vyksta kasdien po pusryčių valgykloje. Jų tikslas – apžvelgti dienotvarkę. Susirinkimai gali vykti bet kuriuo metu, bet ypač po valgių, tad prieš išeidami iš valgyklos paklauskite programos koordinatorės ar nešaukiamas susirinkimas.

Namelių gyventojų susirinkimai

Namelių susirinkimai – dalis programos, suteikianti galimybę diskutuoti, svarstyti, planuoti, spręsti problemas, stiprinti tarpusavio santykius namelyje. Šiems susirinkimams svarbu pasiruošti, kad būtų vertinga ir naudinga.

III. Atsakingas Vadovų Elgesys

Iš Neringos vadovo tikimasi atsakingo elgesio: pagarbos visiems stovyklautojams, bendradarbiams ir personalo bei vadovo taisyklių laikymosi. Neišvažiokite iš stovyklavietės nepasitarę su programos vedėja. Kadangi vadovai yra pavyzdys stovyklautojams, vadovai taip pat turi laikytis stovyklautojų nurodymų: privaloma kukliai rengtis (pvz. merginos nenešioja trumpai nukirptų arba plonomis petnešėlėmis marškinėlių, labai trumpų šortų, vaikinai rengiasi marškiniais), nekramtoma gumos, elektronika vartojama tik programos reikalams (elektroniniu paštu arba mobiliaisiais telefonais galima naudotis tik toliau nuo veiklos, stovyklautojams nesant arti). Vadovai privalo būti savo nameliuose baigus naktinei sargybai bei sutartu laiku. Miegas atnaujina reikalingą energiją ir budrumą intensyviai dienai. Ruoškitės būti nepakartojamais kitą dieną!

Priekabiavimo apsaugos Taisyklės

Neringos stovykloje kiekvienas stovyklautojas ir darbuotojas yra gerbiamas, saugomas nuo bet kokie priekabiavimo (fizinio, seksualinio, žodinio, psichologinio) ar įžeidimų. Vadovams draudžiama nepadoriai šnekėti ar seksualiai liesti stovyklautojus. Neringa netoleruoja nepadoraus pobūdžio literatūros bei apsinuoginimo. Vadovai turi stebėti ir saugoti visus stovyklautojus nuo priekabiavimo. Vadovai turi stengtis nepasilikti vienais tarp vaikų ir siekiama, kad būtų bent du vadovai priskirti prie vaikų. Visi vadovai privalo išstudijuoti „Virtus“ programą ir laikytis jos nurodymų. Iškilus kokiam prasižengimui, vadovai apie tai privalo nedelsiant pranešti stovyklos vedėjai.

Alkoholis, Narkotikai ir Rūkymas

Vermonto valstija draudžia alkoholį vartoti asmenims, neturintiems 21-erių metų. Norint užtikrinti visų saugumą ir gerą stovyklavimo patirtį, Neringos vaikų stovyklose visiems asmenims yra taikomas „sausas įstatymas“. Vadovų geras pavyzdys daro didžiausią įtaką vaikų gyvenimuose ir vaikų charakterio formavimėsi.

Narkotikus vartoti griežtai draudžiama visada.

Vadovai gali rūkyti tiktai dirbtuvėje ir niekuomet prie vaikų. Yra draudžiama rūkyti bet kur kitur.

***Šių taisyklių pažeidimas gali iššaukti drausminantį veiksma, įskaitant darbuotojo arba savanorio atleidimą iš darbo bei pašalinimą iš visos stovyklos veiklos.